

Subjekt a skutečnost**Ladislav Hejdánek**

This is a part of the original document:

[2013](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2013](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 4. 9. 2013
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 4. 9. 2013

Subjekt a skutečnost

Každé pravé (tj. vnitřně sjednocené) jsoucno je událostí, která má svůj počátek v ne-předmětnu, ale může navázat vztahy (kontakt) se svým okolím (pokud nějaké má – virtuální jsoucno-událost své okolí mít nemusí, může být od okolí izolována). Jeho navazování vztahů (kontaktů) s okolím je ovšem obousměrné, tj. je to zároveň navazování vztahů jiných jsoucen-událostí k tomuto jsoucnu-události, tj. je to jakoby registrace, že tu nějaké nové jsoucno-událost jest. Navázáním takových oboustranných vztahů či kontaktů se ovšem i původně virtuální jsoucno-událost stává jsoucnem-událostí „reálnou“ (tento termín je – třeba ve fyzice – zavedený, ale je principiálně vadný, protože zatížený slovem „res“, tj. „věc“, „předmět“). Takové navazování vztahů či kontaktů je ovšem vždycky záležitostí aktivity resp. jednotlivých akcí, k nimž je zapotřebí, aby si příslušné jsoucno-událost ustavilo (vytvořilo) svůj vlastní subjekt, což ovšem z jiného hlediska lze chápat tak, že se jsoucno-událost samo stane subjektem. (Jakým způsobem by bylo nejlépe o tom mluvit, musí zatím ještě zůstat nerozhodnuto – hlavně je třeba se tu nenechat „vést“ jazykem.) Subjekt tedy rozhodně nemůžeme považovat za nějakou samostatnou „entitu“ (skutečnost), a to ani v té míře, v jaké je relativně samostatné každé pravé jsoucno-událost; nicméně jakmile si takové jsoucno-události svůj subjekt ustaví (resp. se samo v subjekt změní, ustaví), nabývá subjekt (pochopitelně jen v některých směrech a v jistém rozsahu, neboť se tu vždy prosazují také příslušné subsubjekty, jež si v různé míře podržují opět jakousi svou relativní samostatnost i vůči příslušnému supersubjektu) povahy jaksi vůdčí, dominantní, dostává se alespoň v některých momentech a směrech do pozice „vládnoucí“, alespoň něco z nižších funkcí „ovládajících“ a zejména i nižší funkce sjednocujících, integrujících a tak opětovně obnovujících jsoucna-událost jako „celek“.

(Písek, 130904-4.)